

Состојбата со родово базирано и семејно насилство во Пелагонискиот регион

Од јануари 2020 до јуни 2021 година, според добиените податоци од центрите за социјална работа на Битола, Ресен, Прилеп, Крушево и Демир Хисар вкупно се пријавени **588** жртви на родово базирано и семејно насилство од кои **412** се жени и **12** деца. Според видот на насилство, **најчесто е пријавувано психичко насилство** и тоа во 522 случаеви, потоа **физичкото насилство** во 135 случаи, **економско насилство** пријавиле 5 жртви и 2 жртви **сексуално насилство**.

Статистиките на МВР за подрачјето на СВР Битола покажуваат дека во периодот јануари 2020 до јуни 2021 извршени се 215 кривични дела во семејно насилство врз вкупно 240 жртви од кои 183 жени. Во истиот период се регистрирани 934 поплаки поврзани со семејно насилство.

Постоечки специјализирани сервиси за помош и поддршка на жртви на родово базирано и семејно насилство

- ✓ Кризен центар за жртви на семејно насилство во Прилеп со капацитет од 4 кревети/легла, воспоставен во декември 2019 год, раководен од МЦСР Прилеп.
- ✓ Советувалиште за жртви на семејно насилство Прилеп, воспоставено во декември 2019 год, раководено од МЦСР Прилеп.
- ✓ Регионален центар за жртви на семејно насилство во Битола со капацитет 4 кревети/легла, раководен од МЦСР Битола.
- ✓ Советувалиште за жртви на семејно насилство во Битола, воспоставено во април 2021 год, раководено од МЦСР Битола.

Минимум стандардите на Совет на Европа предвидуваат постоење на Центар за жртви на сексуално насилство и силување на секои 200.000 жители, но досега ваков Центар никогаш не бил воспоставен во Пелагонскиот регион. Во Пелагонискиот регион не постои активна СОС линија за помош и поддршка за жртвите на насилство.

Услугите од специјализираните сервиси поточно во Советувалиштата за жртви на родово базирано и семејно насилство во Пелагонискиот регион кои во МТСП се водат како постоечки, во периодот опфатен со анализата обезбедиле минимален број на услуги.

Специјализираните сервиси не ги задоволуваат потребите на жртвите на родово базирано и семејно насилство, и не обезбедуваат услуги за помош и поддршка согласно стандарди.

Стандарди на Совет на Европа за постоење на специјализирани сервиси за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство

Пелагониски Регион опфаќа 9 општини, и тоа: Битола, Демир Хисар, Кривогаштани, Крушево, Могила, Прилеп, Ресен, Новаци, Долнени. Вкупно население во овој регион според последниот попис е 231 806 од кои 116 166 мажи и 115 640 жени.

Согласно бројот на жители, а во насока на исполнување на стандардите на Совет на Европа за пристапност и достапност на специјализирани сервиси треба да постојат:

- 23** семејни места во засолниште/а за згрижување на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство.
*под семејно место се подразбира место за мајка со просечен број на деца
- 2** советувајќи центри кои ќе обезбедуваат психо-социјална помош и поддршка, психолошко советување, правна помош.
- 1** кризен центар за жртви на сексуално насилство и силување

Препораки за унапредување на системот за заштита, помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство во Пелагониски регион

1. Воспоставување на засолништа за згрижување на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство со број на семејни места согласно препораките на Советот на Европа.
2. Воспоставување на советувајќи центри кои ќе обезбедуваат психосоцијална помош и поддршка, психолошко советување и правна помош за жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство.
3. Воспоставување на Кризен центар за жртви на сексуално насилство и силување.
4. За таа цел, општините во Пелагониски плански регион потребно е да воспостават меѓусебна соработка во насока на заедничко финансирање на специјализираните сервиси.
5. Министерството за труд и социјална политика да направи процена на исполнување на стандарди и квалитет на услуга која се обезбедува.
6. Специјализираните сервиси – советувајќи и центри за згрижување на жртви на родово базирано и семејно насилство да се раководени од женски граѓански организации кои работат на оваа проблематика, а МТСП во соработка со локалната самоуправа да обезбеди средства за нивна финансиска одржливост.

Документот е подготвен во рамки на проектот „Застапување за обезбедување на пристапни сервиси за помош и поддршка на жртви на родово базирано насилство и семејно насилство во Битола – Пелагониски регион“ на Здружението за еднакви можности „Семпер“ – Битола во склоп на проектот На пат кон ЕУ: Спречување на насилството врз жените во Република Северна Македонија“ финансиран од Фондацијата „Kvinna till Kvinna“ (The Kvinna till Kvinna Foundation), а имплементиран од Националната мрежа против насилство врз жените и семејно насилство.

Презентираните наоди, заклучоци и препораки се добиени од спроведена „Анализа на пристапот до специјализирани сервиси за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство во Пелагонискиот регион“